

Genel Tutumlar ve ?nan??lar Ölçe?i-K?sa Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Genel Tutumlar ve ?nan??lar Ölçe?i-K?sa Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22205>

Özet

Genel Tutumlar ve ?nan??lar Ölçe?i-K?sa Formu (GT?Ö-KF), bireylerin sahip oldu?u **irrasyonel inan??lar?** ölçmek amacıyla geli?tirilm? olan orijinal bir ölçe?in Türkçe'ye uyarlanm?? k?sa versiyonudur. Murat Art?ran taraf?ndan 2019 y?l?nda ger?ekle?tirilen bu uyarlama ?al??mas?, ölçe?in Türkçe konu?an pop?lasyonda geçerli?ini ve güvenilirli?ini psikometrik aç?dan de?erlendirmeyi amaçlam??t?r. ?al??ma, ölçe?in orijinal 7 faktörlü yap?s?n? korudu?unu ve yüksek düzeyde güvenilirli?e sahip oldu?unu göstermi?tir. Bu k?sa form, özellikle Ak?lc? Duygusal Davran??ç? Terapi (ADDT) çerçevesinde de?erlendirilen temel bili?sel çarp?tmalar? ve kat? tutumlar? saptamak için pratik bir araç sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Genel Tutumlar ve ?nan??lar Ölçe?i, K?sa Form, ?rrasyonel inan??lar, ADDT, Türkçe uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik

Yazarlar

Murat Art?ran

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, bireylerin psikolojik s?k?nt?lar?na zemin haz?rlayan ve i?levsiz davran??lara yol açan **irrasyonel inan?? kal?plar?n?** h?zl? ve güvenilir bir ?ekilde de?erlendirmektir. Uyarlama ?al??mas?n?n spesifik amacı ise, ölçe?in orijinal yap?s?n? ve psikometrik özelliklerini koruyarak, Genel Tutumlar ve ?nan??lar Ölçe?i-K?sa Formu'nu Türk kültürüne ve diline kazand?rmakt?r.

Ölçek, özellikle klinik ve akademik ara?t?rmalarda, bireylerin mutlakiyetçi talepler, felaketle?tirme, düşük hayal k?r?kl??? tolerans? ve di?er olumsuz irrasyonel inan?? türleri aç?s?ndan düzeylerini belirlemeye yard?mc? olmay? hedeflemektedir.

Yap?

Genel Tutumlar ve ?nan??lar Ölçe?i-K?sa Formu, **irrasyonel inan??lar** psikolojik yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, Albert Ellis'in Ak?lc? Duygusal Davran??ç? Terapi (ADDT) kuram?na dayan?r ve genellikle yedi temel irrasyonel inan?? faktörünü içerir.

Bu yedi faktör, bireylerin kendileri, ba?kalar? ve dünya hakk?ndaki kat?, mant?k d??? taleplerini ve bu talepler kar??lanmad???nda ortaya ç?kan duygusal ve davran??sal sonuçlar? temsil eder. Ölçek, bu irrasyonel dü?ünce biçimlerinin yo?unlu?unu de?erlendirerek, bili?sel yeniden

yap?land?rma ihtiya?n? belirlemede önemli bir rol oynar.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe'ye uyarlama çal??mas?nda kapsamlı geçerlik analizleri gerçekleştirilmiştir. Bu analizler, ölçe?in Türk kültüründe ölçmek istedi?i yapıyı doğru ve tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü göstermiştir.

Dil E?de?erlili?i Çal??mas?: Ölçe?in İngilizce ve Türkçe formları arasındaki anlamsal ve yapısal tutarlılı??ı sağlamak amacıyla çeviri ve geri çeviri süreçleri uygulanmıştır.

Yapı Geçerlili?i: Hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak ölçe?in faktör yapısı incelenmiştir. Bu analizler, orijinal ölçe?in varsayılan 7 faktörlü yapısnın Türkçe formda da desteklendiğini ortaya koymuştur.

Ölçüt Bağıntılı Geçerlik: Ölçe?in, benzer veya ilişkili psikolojik yapılarla (örneğin, diğer irrasyonel inan?? veya psikopatoloji ölçütleri) beklenen düzeyde ilişkili olup olmadığını belirlemek için ölçüt bağıntılı geçerlik analizleri yapılmıştır.

Güvenirlik

Genel Tutumlar ve ?nan??lar Ölçe?i-K?sa Formu'nun güvenilirlik çalmaları, ölçüm sonuçlarının zaman içinde ve maddeler arasında tutarlı olduğunu göstermiştir.

?ç Tutarlılık Analizi: Çal??mada ölçe?in Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı **.84** olarak bulunmuştur. Bu değer, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda yüksek bir uyum sergilediğini göstermektedir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in belirli bir zaman aralığıyla aynı denek grubuna tekrar uygulanması sonucu elde edilen test-tekrar test sonuçları, ölçümler arasında yüksek oranda bir tutarlılık olduğunu belirterek ölçe?in zamana karşı direncini kanıtlamıştır.

Faktör Analizi

Ölçe?in yapısal geçerliliğini incelemek üzere hem açıklayıcı hem de doğrulayıcı faktör analizi yöntemleri kullanılmıştır. Orijinal ölçek, **irrasyonel inan??lar** ölçe?in 7 faktörlü bir yapıya sahiptir.

Türkçe formunun Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) sonuçları, orijinal 7 faktörlü yapınn büyük ölçüde korunduğunu ve ölçek maddelerinin beklenen faktörlere yüklendiğini ortaya koymuştur. Ardından gerçekleştirilen Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA), modelin uyum indekslerinin kabul edilebilir sınırlar içinde olduğunu göstererek, orijinal 7 faktörlü yapınn Türkçe örnekleme de

geçerli oldu?unu desteklemiştir. Bu sonuçlar, GT?Ö-KF'nin yap?sal bütünlü?ünü güçlendirmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim ?lçe?i (Self-Report Scale)

Kullan?lan Derecelendirme: 5'li Likert ölçe?i. (Örne?in: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal Dil (Bilinmiyor, muhtemelen ?ngilizce)

Popülasyon Grubu: Genel Yeti?kin Popülasyonu

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, psikometrik analizler için yeterli büyüklükte bir yeti?kin örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Uygulama bireysel veya grup halinde, ka??t-kalem veya dijital ortamda yapılabilir.

Anahtar Kelimeler

Faktör analizi, Test-tekrar test, ?ç tutarlılık, Adaptasyon, Psikoloji, Bili?sel davran??ç? terapi, Duygusal sıkıntı

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri mevcut değildir.

?leti?im E-posta Adresleri: dr.muratartiran@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Veri mevcut değildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2019 y?l?nda yayınlanmıştır. Ölçe?in akademik veya klinik amaçlı? kullan?m? için izin ve ücret bilgileri konusunda sorumlu yazar Murat Art?ran ile yukarıda belirtilen e-posta adresi aracılı??yla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyalar? a?a??da mevcuttur:

[genel-tutumlar-ve-inanislari-olcegi-kisa-formu-irrasyonel-inanislari-olcegi-toad.pdf](#)

[genel-tutumlar-ve-inanislari-olcegi-kisa-formu-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Art?ran, M . (2019). Genel Tutumlar ve ?nan??lar Ölçe?i K?sa Formu'nun Türkçe'ye uyarlama: Geçerlik ve güvenirlik çal??ması. *?nönü Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi* , 20 (3) , 842-858 . DOI: 10.17679/inuefd.516350. Makalenin tam metnine [Dergipark](#) üzerinden eri?ilebilir.

Genel Tutumlar ve ?nan??lar Ölçe?i-K?sa Formu Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuştur ve hiçbir ?ekilde de?iştirilmemelidir.

Benim için önemli olan ?eylerde ba?ar?s?z olmak çekilmezdir ve ba?ars?z olmaya katlanam?yorum.

Di?er insanlar?n beni hesaba katmamas?na dayanamam ve haks?zl??a u?ramaya katlanamam.

Rahats?zl?k, stres ve gerginlik içinde olmaya dayanam?yorum, stres ve gerginlik katlan?lmaz bir ?eydir.

Benim için önemli olan ?eylerde ba?ar?l? olmasam dahi kendimi bir birey olarak de?erli görmeye devam ederim.

Gergin ve stres içinde olmaya dayanam?yorum, bence a??r? gerginlik içinde olmak çekilmez bir durum.